

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnemu tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
vajajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 20.

V Mariboru, dne 15. maja 1902.

Tečaj XXXVI.

40000 ljudi mrtvih.

Dan za dnevom nam naznajajo časniki večje in manjše nesreče; a stoletja že ni slišal človeški rod o tako velikanski, strašni nesreči, kakor se je zgodila zadnji petek dne 8. maja zjutraj na otoku Martinik. Nenadoma je izbruhnil v bližini mesta Sen Pier ognjenik (vulkan) Mon Pele ter pokopal s svojo lavo (ognjena tekočina) okoli 40.000 ljudi. Le nekoliko nad 30 jih je ušlo gotovi smrti. Otok Martinik se nahaja blizu Amerike in je pod francosko oblastjo.

Stršni trenotki.

Pred 8. majem so na otoku Martinik večkrat čutili potres, a se niso zmenili za te svarilne sunke. Na bluvanje ognjenika pa že celo nihče mislil, ker se je občno sodilo, da so ognjeniki ugasnili. Žrelo ognjenikovo se je smatralo že 50 let kot ugaslo ter je bilo v širini 150 metrov napolnjeno z vodo.

Zjutraj dne 8. maja se je začel naenkrat silno tresti ves otok. V tem se je odprlo žrelo ognjenika Mon Pele, zavrela voda se je razlila po mestu Sen Pier in na to je bruhnito iz ognjenika najprej ogromno zemlje. Nato je bruhnito iz ognjenika še velikanski ognjeni steber, na mesto je letela žareča lava, kamenje, pepel . . . mesto je bilo v hipu zakrito z ognjem. To deževanje je trajalo blizu četrt ure . . . In v mestu ni bilo več živega človeka. Kar jih ni pobil kamenje, začgal je ogen.

V četrt uri, torej v velikansi naglosti, se je izvršila nesreča. Mnogo mrličev, katerih

truplo leži po ulicah in obrežjih, je le na polu oblečenih, kar dokazuje, da jih je nesreča dohitela še v postelji, predno so zjutraj vstali ter da so potem na pol nagri zbežali proti morju, v katerem so utečili, druge je pa že na ulici umoril ognjeni dež.

Mnogo prebivalstva pa je zgorelo v stanovanjih. Vse mesto je sedaj le žalostno pogorišče; mrtva trupla, ki leže po vsem mestu, pa so začeli zažigati, da se zrak ne okuži.

Nekatere ladije — rešene.

Mesto San Pier leži na zahodnem obrežju otoka Martinik ob morskom zalivu ter je bilo važno morsko pristanišče. Na dan nesreče je bilo 18 ladij v pristanišču, katere so vse bile uničene z ognjem in kamenjem ognjenikovim. Le oddaljene ladije so se rešile. Otoku se je bližala isti dan tudi ladija «Roddam», ki pa je zapazila nesrečo ter zbežala. Vendar se je dvanaest mož te ladije ponesrečilo, dva mornarja sta od strahu zblaznila ter skočila v morje. Kapitan pričuje, da je bila naenkrat popolnoma tema. Potem pa je začelo bobneti, svitati se, ogenj je švigel po zraku, strašno gromenje se je razlegalo, vse se je zibalo in treslo, bilo je, kakor da bi se odprl sam pekel. Angleški parobrod «Esk» se je peljal pet milj daleč mimo otoka Martinik, ko ga je obsul pravi dež samega pepela. Kapitan je odposlal čoln proti otoku, a mornarji so videli same plame in se niso upali iti do kopnega.

Nekateri parniki so se skušali po nesreči bližati otoku, toda videli so le goro pepela, kjer je prej stalno glavno mesto, in iz pepela

vzdigal se je dim in plamen. Na obrežju so ležali križem mrtveci, ki so se menda bili hoteli rešiti na ladje. 18 ladij je popolnoma uničenih, 20 ladij se je rešilo, ki niso bile popolnoma v obližju mesta.

Okolica uničena.

Tudi okolica je uničena, za to pa je število ponesrečenih tako veliko, namreč 40.000. Mesto Sen Pier samo šteje le 25 do 30.000 prebivalcev. Ogenj, ki ga je metal ognjenik, segal je štiri angleške milje daleč naokoli ter vse požgal in umoril. Med ljudmi, ki so v okolini zbežali pred ognjem, vlada silna lakota. Osebe, ki so se rešile, so večinoma težko ranjene. Parnik «Roddam» je bil na dan nesreče zelo blizu otoka in rešil se je le radi tega, ker je bil ravno v polnem paru.

Kdo je rešen?

Rešenih je okoli 30 oseb. Gotovo so to osebe, ki so se rešile, iz okolice, ne pa iz mesta. V čakanicah francoskega ministra za naselbine v Parizu se dogajajo srce pretresujoči prizori. Ljudje, ki so imeli svoje v Sen Pieru, pridejo vprašati za njih usodo. A nihče jim ne more odgovoriti na njih uprašanja. Ampak verjetno je, da jih ni več med živimi... Raz vsa vladna poslopja v Parizu vejejo črne zastave v znak žalosti.

Francoska vlada skrbti, da dobijo prebivalci otoka vso potrebno podporo. Nek vladni urad je odpeljal proti Martiniku s 500.000 francov, menjenimi v pomoč.

Druži otoki.

Tudi na drugih bližnjih otokih so začeli bruhati ognjeniki ogenj. Na otoku Domingo delajo ognjeniki istotako strahovito. Na otoku St. Vincent je izbruhnil ognjenik Sufrer ter neprestano blijuje. Izbruh je spremjal grozen grom, strele so švigale, toča goreče lave je naredila neizmerno škode. Mnogo oseb je tukaj mrtvih. Na otoku Barbados so se čuli dne 10. maja popoludne ob 3. uri mogočni strelji od otoka St. Vincent. Vojna ladija »Indefatigable« je odpula proti otoku St. Vincent na pomoč. St. Vincent je oddaljen od Barbadosa več sto morskih milij, parniki vozijo okoli 12 ur. Prebivalcev ima otok 44.000, glavno mesto se imenuje Kingstown.

Otok Martinik

je največji med takozvanimi malimi otoki Antili med južno in severno Ameriko in ima blizu 900.000 prebivalcev. Po sredini otoka se razprostira visoko skalnato gorovje, iz katerega se dviguje več ognjenikov, meji temi Mon Pelé, česar žrelo je napolnjevalo malo jezero. Šest gorskih vrhov obkrožuje ognjenikovo žrelo. Podnebje na tem otoku za Evropeca ni ugodno, vročina ondi je velika in je vse precej vlažno. Rumena mrzlica je ondi navaden gost. Zemlja je izredno rodovitna, v gosto zaraščenih gozdih se nahaja najdragocenejši les, najvišji vrhovi gora so pa neobraščeni. Na Martiniku se nahaja strupena kača, ki vsako leto zahteva mnogo človeških

Listek.

Slovenci na Vestfalskem.

Piše o. Kasijan Zemljak.

Hamborn pri Ruhrortu.

Prav vesel sem bil naših rojakov v Hombergu ob Renu. Akoravno je v župniji pretežna večina luteranov, so vendar naši delavci vzgledni katoličani. Blizu 300 Slovencev in Slovakov je bilo obhajanih. — Kraj je bil pred 30. leti neznatna vasica, ki pa šteje danes že 15.000 ljudi. Hiše rastejo kakor gobe po dežu. Nemci se kar ne morejo načuditi petju Slovencev. — V tem kraju videl sem prvič dimnikarja z omelom na rami pa s cilindrom na glavi. Pravcato strašilo! — Otroci, ki obče nosijo lesene »pohorske« coklje, so vsaki dan skupno pri šolski sveti maši. O Avstrija, pridi in glej! — Pri litanijsah smo vsaki dan molili za prevzv. knezoškofa lavantinskega. Tukaj so štajerski Slovenci v večini pred kranjskimi. — V četrtek, dne 24. aprila pričel sem po hišah obiskovati Slovence v Hambornu. Koliko je tu sem privrelo raznih tujcev, sklepamo iz tega, ker se zdaj v fari zida pet novih cerkva. Vrli župnik Laakmann ima silno težavno pisarno, oskrbuje mesto šolskega predsednika ter ima

še sam na teden 20 ur šole. V župniji imajo že zdaj 20 šol. Župnišče se nahaja v starem samostanu premonstratenzey, katere so Francozi pregnali. — Tu najdeš vse narodnosti iz cele Evrope, še ciganov se ne manjka. Najbogatejši tovarnar je katoličan Tissen, ki bode kmalu došel milijonarja Kruppa. V tej tovarni železa dobi posla blizu 10.000 delavcev. — Ker biva v Hambornu in okolici nad 1500 Slovencev, ki še nimajo nikake organizacije, ustanovi se v kratkem »Katol. društvo sv. Barbare«. Pravila so že izdelana. — Za cerkev baje tukajšnji delavci niso posebno vneti, a povsodi je med pšenico nekaj plevela. Pridigujem Slovencem vsaki dan dva krata; v torek imamo sklep. Res, veseli prihajajo ubogi trpini k verskim vajam, za katere je dala vlada izrecno dovoljenje. — Vsa okolica je preprežena z električno železnicijo, ki bode i mene odnesla v bližnji rektorat (podružnico) Marksloh, kjer ostanem do 7. majnika.

Smešnica.

Brez pomena. A.: »Če bi jaz imel toliko kapitala kakor ti, bi si že zdravnej kupil hišo.« — B.: »Kaj bi mi pomagalo, ključa od vežnih vrat bi mi stara itak nikdar ne zaupala.«

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede opoldne.

žrtev. Prebivalstvo sestoji večinoma iz zamorcev in mulatov, ki se od l. 1847. peča skoro izključno s pridelovanjem sladkorja. Otok je v letu 1493 odkril Kristof Kolumb, a ga ni sprejel v špansko posest; šele l. 1635 so se ondi naselili francoski izseljenci in od njih je Colbert kupil otok za 60.000 lir. Po znejje je prišel otok v angleško posest in šele po pariškem miru, leta 1814., je pripadel v francosko posest. L. 1848. je bila ondi odpravljena sužnjost.

Mesto Sen Pier

leži na zahodnem obrežju otoka Martinika ter broji 25 do 30 tisoč prebivalcev. Mesto leži ob morskom zalivu ter je imelo izborni urejeno pristanišče. Mesto je bilo središče otoka. Izmej javnih poslopij so bila najznamenitejša: stolna cerkev, škofija in pravosodna palača, mestna hiša, gledišče in vojaška bolnica. Mesto so ustanovili leta 1665 ter je imelo ozke ulice z visokimi hišami. V nižjem mestnem delu, kjer je bilo središče trgovine, je bilo podnebje silno nezdravo. Sen Pier je bilo najvažnejše trgovinsko mesto za izvoz sladkorja. V mestu je bila rojena cesarica Josipina, soproga Napoleona I. Evropski element je bil v mestu najstevilnejši zastopan. Severna Amerika, Nizozemska, Dansko in Španija so imele tu svoje konzulate (zastopstva); uprava je bila v francoskih rokah, poleg tega so imeli Francuzi tu malo posadko, gimnazijo, naselbinsko šolo in bolnico za mornarje. Največje pariške tvrdke so imele ondi svoje filialke. V mestu so izhajali trije francoski časniki.

Mon Pelé.

Na severni strani mesta Sen Pier se dviguje 1350 m visoki ognjenik Mon Pelé z velikanskim stožcem in zelo širokim žrelom. Prvič je vulkan jek bljuvati 22. jan. 1762. Pred izbruhom, ki pa ni povzročil nikake posebne škode, se je pojavit močen potres. Žvepleni par in vroča voda sta prodirala iz razpoklin. Drugi izbruh se je pojavit natančno čez 30 let, namreč 22. jan. 1792, najmočnejši pred sedanjim pa 5. in 6. avg. 1851. V notranjem ognjeniku je tedaj grozovito bobnelo, obenem se je pa vsul iz žrela goreč pepel, ki je povzročil veliko škodo. Z raznih mest so se dvigali stebri dima in nekaj dni po znejje so opazili osem manjših žrel, ki so bila napolnjena z vrelo, umazano in po žveplu didečo vodo.

Clovek in narava.

Strašni dogodki na antilskeh otokih spominjajo človeka, kako je celo odvisen od božje Previdnosti, ki vlada celo naravo. Božja ruka prime človeka ter ga postavi nagloma pred svojo sodbo. Nihče ji ne uide, vse se ji mora pokoriti. Zato pa se spominjamo svetopisemskih besed in bodimo vedno pravljeni na potovanje v večnost, kajti mi ne vemo ne ure ne dneva, kdaj nas bo glas božji odpoklical.

Mlekarska zadruga pri Sv. Bolfanku v Slov. gor.

Dne 22. aprila minulo je leto, kar posluje tukajšna mlekarska zadruga, katera se je ustanovila le iz tega namena, da se pomaga na robu propada stojecim, z raznimi bremenimi preobloženim kmetovalcem.

Pesniška dolina je kakor ustvarjena za živinorejo, ker ima obilo izvrstnih travnikov in tudi dobrih njiv. Vendar mora vsak, kdor razmere le količaj pozna, drage volje priznati, da se ljudstvo ravno za živinorejo vse premalo briga, zlasti pa da nekako zanemarja rejo goveje živine. — Res, malo najdeš posestnikov, v katerih hlevih bi bilo primerno število krov, še manj pa takih, ki bi skrbeli za res dobro, plemenito pleme. — Slišiš v tem obziru razne izgovore in med drugimi tudi tega, da bi še po zimi že slo, ker je dovolj slame, — seno z večine konji pojejo, — a po leti je križ ker manjka krme.

Kakor stvari sedaj stope, je to res, ker se ukvarjajo kmetovalci le vse preveč s pridelovanjem raznega žita, dasi jim pri sedanjih slabih cenah in pri pičljiv rodovitnosti ne prinaša skoraj nikakoga dobička, a deteljo iščeš često zaman ali je najdeš vsaj vse premalo.

Zakaj pa se je do sedaj ravnalo z govejo živino bodisi glede števila in plemena, bodisi glede krmljenja tako po mačehovsko? — Zelo mnogo je k temu pripomogla resnica, da ljudje niso mogli mleka, surovega masla in t. d. po primernej ceni prodati, ali so pa moralni sploh vse doma porabiti.

Temu nedostatku naj bi odpomogle mlekarske zadruge in zbog tega je nastala tudi bolfanska.

Z velikim strahom se je lotil odbor dela, ker svest si je bil popolnoma velike odgovornosti, katero je prevzel, vedel je pa tudi le predobro, da vsaj v začetku ne bo manjkalo hudi nasprotnikov, kateri bodo prebivalce strašili zlasti z velikimi stroški.

Toda, korajža velja, mislil je odbor in se dela pogumno lotil. Zaupal je na božjo pomoč in zanašal se je na blaga srca tuk. gospodov rojakov živečih sedaj v raznih častnih službah, kateri so se v vseh potrebah blage volje spominjali svojih sožupljanov, zanašal se je pa tudi na deželno in državno podporo. Hvala Bogu! odbor se ni motil, in le obilnim podporam se imamo zahvaliti, da še mlekarna živi ter da celo prav lepo napreduje. — Kakor vse kaže, je upanje povse opravičeno, da bo v kratkem času brez dolga in da bo svoj velevažen namen popolnoma dosegla, da bodo gospodarji s kravicama, a lepe in dobro rejene kravice tudi z gospodarji zadovoljne, kar se pri zadružnikih že sedaj godi, na veliko radost zadružnega odbora.

Prej, ko se opiše denarno stanje zadruge še nekatere splošne opazke.

Pred vsem bodi omenjeno, da je za uspešno delovanje mlekarskih zadrug dobra krmna neobhodno potrebna; brez te naj se zadruge ne vstanavljajo! Če pa že katera posluje, naj se opusti popolnoma pridelovanje sira, ali se pa naj dela edino le masten sir.

Kakor skušnja uči, pokoplje ravno sir največ naših mlekarn in to ni žuda. Naše zadruge stope glede denarja večinoma vse na zelo slabih nogah, toraj morajo skrbeti, da svoje izdelke čim preje prodajo, kar pa je le pri surovem maslu mogoče. Naravno nimamo tudi pravih izučenih sirarjev, pa tudi ne mleka, iz katerega bi zamogli pridelovati sir, kakoršnega dobivamo iz planinskih krajev. In vendar se slišijo celo tam tožbe, da se sirom nič več ni za napraviti.

Kam pa toraj s posnetim mlekom? Če je mlekarna v bližini kakega večjega mesta, se bo lahko prodalo, sicer ga pa naj jemljejo udje za primerno nizko ceno nazaj. Čemu mi pa bo? bo kdo vprašal. Porabiš ga lahko sebi v živež —, mlečna kaša, dobra paša —, ali pa ga daj onim sicer gusnim živalim, katerih debeli zimski kožuhu nam dajo tečne ocvirke in mastne klobase. Ščetinarji ti bodo zato zelo hvaležni, o čemur so se mnogi tukajšnji posestniki že v prvem letu do dobra prepričali.

Mlekarske zadruge povspetejo toraj kar naj bolj umno rejo goveje živine, a skrbijo tudi svinjam za kak priboljšek in donašajo kmetu, ki že za mleko mnogo dobi, že zopet dokaj svetih kronic.

V edinstoti je moč! bodi geslo zadružnega odbora. Že je bilo omenjeno, da zadrugi zlasti s početka ne bo manjkalo zakletih nasprotnikov, koji dajo odboru le premnogo posla; skrbeti mu je treba za denar, da se mleko v določenih obrokih redno plačuje, ter tudi za zanesljive in poštene odjemalce surovega masla itd. Vse to povzroča toliko dela, da ga posameznik, naj si bo za splošni blagor še tako vnet in požrtvovalen, nikdar ne zmore. — Pomisliti je še treba, da odborniki za obilen svoj trud ne smejo terjati

Bog ve kakših nagrad, da morajo marveč tlačaniti. Kak hitro postanejo poslovni stroški le količaj bolj občutljivi, gre podjetje rakom živžgat.

Velike previdnosti je treba tudi pri dočitvi cene za mleko. Za naše razmere je 8 k večjemu 9 v za liter popolnoma dovolj in kmetič dobi pri tej ceni še gotovo več denarja, nego če prideluje sam surovo maslo.

Glede prodaje mlekarskih pridelkov je najbolje, da se plačujejo po poštem povzetju in le če je odjemalec splošno in dobro znan kot premožen poštenjak, se naj blago plačuje po obojestranskem dogovoru. Prezaupljiv ne bodi v tem obziru odbor nikdar! «Dober kup sta red in snaga, vsakemu sta ljuba draga!» Tako se glasi naš vse pozornosti vreden pregovor. Le žal, da se zoper njega toliko greši! — Kakor je neki za vojsko treba denarja in denarja in zopet denarja, ravno tako je potreba mlekarnam snage in snage in zopet snage in to glede mleka samega, kakor glede mlekarnih prostorov, glede posod, orodja in mlekarja samega. Le vestno in snažno izdelan sir in surovo maslo imata tudi dobre odjemalce.

Tem splošnim opombam sledi naj kratek opis denarnega stanja tukajšnje zadruge.

Do konca leta imala je le ta zadruga 10.253 K 09 v dohodkov in 9991 K 09 v stroškov.

Med prvimi treba je omeniti najprej 3800 K posojila, 3571 K 83 v sprejelo se je za surovo maslo in sir, 640 K so darovali tuk. gosp. rojaki, a ostali znesek se je dobilo na pristopinah in deležih.

Dobava strojev in priprava zadružnih prostorov stala je znesek 4998 K 14 v, za mleko se je plačalo do konca decembra 4376 K 83 v — in sedaj t. j. v jednem letu čez 5700 K —, mlekarju in za obresti se je dalo 592 K in za najemnino 24 K. Upravni stroški so toraj zelo mali.

Dolgov imela je zadruga koncem leta 1901 4600 K. — Temu nasproti vreden pa je inventar po odbitih 5% 2758 K, dalje je bilo sira v zalogi za 1600 K in obljudljene in sedaj tudi že izplačane podpore 1250 K ter preostanek leta 1901 po 262 K, toraj pokritja 5870 K, to je za 1270 K več kot so dolgori. Pomisliti pa dalje gre, da je zadruga imela v prvem letu še več sto kron stroškov za uredbo prostorov, za registracijo, za dobavo knjig itd., kateri bodo letos odpadli, toraj se mora pripoznati, da mlekarna trdno stoji in si bo še letos trdno opomogla, ker se je pridelovanje sira popolnoma opustilo in je za surovo maslo več kot dovolj stalnih odjemalcev.

Državni zbor.

Dunaj, 14. maja 1902.

Razprava o trgovinskem ministrstvu je končana. Trgovinskemu ministrstvu so podrejene tudi poštne, telegrafične in telefonske stvari. Mi Slovenci imamo osobito radi napisov na poštnih tablah in poštnih pečatih mnogo opravičenih pritožb. Po čisto slovenskih krajih se nahajajo poštni pečati s samo nemškim napisom. Pod prejšnjimi vladami so se uslišale vsaj nekatere prošnje dotičnih občin, da se je zraven nemškega tudi slovensko ime vrezalo na poštni pečat, še celo takrat, ko je bil trgovinski minister nemški ustavovernež dr. Bärneuther, je dobila marsikatera pošta, n. pr. ona v Vitanju, pri S. Benediktu v Slov. goricah itd. slovenski napis na poštni pečat. Le pod baronom Callom, ki je postal trgovinski minister z Körberjem vred, ni mogoče več, izposlovati za slovenske občine slovenski napis na poštnem pečatu. Brez vspeha so ostale prošnje naših poslancev, naj se n. pr. v Dramljah, v Sevnici, v Ljutomeru, v Radincih, Vidmu itd. napravi slovenski napis zraven nemškega na poštnih pečatih. Ker ni mogel nobeden slo-

venski poslanec priti k besedi, ko se je vršila razprava o poštih zadevah, je vložil poslanec Žičkar sledeči predlog: »C. k. trgovinsko ministrstvo se pozivlje, naj ukrene potrebno, da se pri poštih uradih, v katerih področju prebiva več narodnosti, oskrbijo poštni pečati in napisi na tablah v jeziku tamošnjega prebivalstva in se vporabljajo v tem smislu tudi poštne tiskovine.« Ta predlog je bil zadostno podpiran in se je izročil proračunskemu odseku, da o njem poroča. Prej ali slej mora priti ta svar na dnevni red v zbornici. Radovedni smo, kakšne razloge bo povedalo ministrstvo, zakaj se zadnji čas tako silno boji slovenskih napisov na pošti. Vzrok te bojazni je jasen: Vlada se boji, zameriti se nemškim prenapetnežem.

Razni poslanci so zahtevali napravo novih telefonskih žic. Tako obstoji med Trstom in Dunajem samo ena telefonska žica, katero pa med 11. uro predpoldne do 4. ure popoldne izkoriščajo edino le Tržačani in Dunajčani, tako da morajo n. pr. Celjani po štiri do pet ur čakati, preden pridejo na vrsto.

Stroški za poštne in brzjavne urade so znašali leta 1897 80,446.000 kron, tekočega leta 110,500.000 kron, za nove telefonske zveze 1,800.000 kron. Dohodki so proračunjeni na 114,000.000 kron.

Državne železnice.

Več dni traja že obravnava o železničnem ministrstvu. Vsi stroški za državne železnice so proračunjeni za leto 1902 na 220 milijonov kron, dohodki na 280 milijonov kron, preostanek bi torej znašal 60 milijonov kron.

Strokovnjaki pa trdijo, da je ta proračun neutemeljen, ker so se dohodki cenili previsoko.

Poslanec Pfeifer je pri tej priložnosti nasvetoval, naj se železnica Ljubljana-Rudolfovo podaljša čez Belokrajno do proge Zagreb-Reka.

Pogoda z Ogrsko.

Koliko časa se že pogaja ministrski predsednik avstrijski dr. Körber z ogrsko vlado radi nove pogodbe! Nastopajo pa vedno nove težkoče. Zadnje dni se je trdilo, da Körber odstopi od vlade, če se ne posreči dogmati z Ogrsko za Avstrijo ugodno pogodbo. Mogoče, da se ogrski ministrski predsednik boji odnehati od svojih zahtev, ker se boji prejšnjih ogrskih ministrskih predsednikov Banffy-ja in Weckerle-ja, potem pa Koštovcev. Ti poslednji so izjavili, da se hočejo bojevati na življenje in smrt, ako ogrska vlada le za las odneha in kolikor toliko ugodi avstrijskim upravičenim zahtevam. Če se pogodba ne sklene, postane Ogrska celo samostalna država, ki ne bo imela z Avstrijo ničesar drugega skupaj kakor osebo presvitlega cesarja. Cesar je vsled tega jako vzne-mirjen ter je baje rekel: »Če se pogodba med obema državnima polovicama ne sklene, sem živel zastonj celih 70 let.«

Dr. Stadler, nadškof v Sarajevu.

Pred nekim časom so skušali dalmatinski nasprotniki Hrvatov polasti se hrvatskega zavoda pri sv. Jeronimu v Rimu. Posrečilo se je pa, hrvatsko imetje v Rimu zopet povrniti Hrvatom. Vendar pa Hrvatje niso bili veseli te povračitve, ker se je njihovo ime »hrvatski zavod« zamenjalo z drugim imenom »ilirski zavod«. Na Hrvatskem je jelo radi tega hudo vreti, mnogi so grozili radi tega z odstopom iz katoliške vere. Podal se je v imenu vseh hrvatskih škofov sarajevski nadškof dr. Stadler v Rim, da izprosi pomoč pri sv. očetu za Hrvate. Dr. Stadler je sv. očetu naravnost povedal, da vseh krivic, ki se godijo Hrvatom, so krivi Mažari. Po-zneje so sv. oče pisali zagrebškemu nadškofu dr. Posiloviču kako ljubezljivo pismo, v katerem so hvalili Hrvate radi njihove dozdaj-šnje vdanosti do apostolske stolice ter jim

zagotovili svojo nadaljnjo naklonjenost. Vsa ta zadeva je prišla pretečeni teden v razgovor v avstrijski delegaciji. Poslanec Vukovič, kot zastopnik Dalmacije, se je pritožil radi postopanja avstrijsko-ogrsko vlade v tej sv. Jeronimski zadevi. Naš zunanjji minister grof Goluhovski je Vukoviču prav neotesano odgovarjal ter imenoval vrlega sarajevskega nadškofa nekakega upornika. Se vè, če vsakdo ne pleše, kakor zahteva vlada, je že upornik. Delegat Vukovič je vrlo branil dr. Stadlerja ter ministra dolžil robatega obnašanja. Te dni se je raznesel glas, da je presvitli cesar poklical sarajevskega nadškofa na Dunaj.

Politični ogled.

Moravski kmetje imajo dve kmetijski družbi, eno česko in eno nemško, ki obedve najboljše prospevata. Dne 5. maja je imela česka kmetijska družba zborovanje, na katerem so kmetje zahtevali, naj jih vlada varuje pri trgovinski pogodbi proti Nemčiji, iz katere z majhno carino prihajajo kmetski pridelki k nam ter oškodujejo s tem pridelke naših kmetov. Kmalu bo imela tudi nemška kmetijska družba zborovanje ter se izrekla v istem smislu kakor česka.

Žalostne gmotne razmere na Ogrskem. Že 7 let so imeli na Ogrskem bolj slabe letine. Zadnji dve leti, pa še posebno lani je bilo pšenice za 20 milijonov meter-centrov manje kakor v dobrih letih. A letos je pa silna slana, ki je več dni konec meseca aprila padala, storila veliko škodo. Časi je bilo že 4° mraza. Toraj ni čuda, da je po celi deželi na ravninah trsje uničeno. V hribih in višavah se je ohranilo. Sadja je tri četrtine uničenega. Na žitu ni poznati škode. Glavno mesto Budimpešta pa tudi zelo peša radi neugodnih razmer pri kupčiji in trgovini. Nekateri mlini le po 5 dni na teden meljejo. Novih stavb razun eraičnih ne grade. Velike opekarne imajo malo dela. Hišni posestniki so stanarino za 40% znižali in še je na tisoče praznih stanovanj. Mesto ima slabo pitno vodo in si ne more omisliti vodovoda iz Nitre. Sploh se toži: »Nimamo denarjev.« Pri tem pa ogrski prenapetneži zahtevajo gospodarsko ločitev od Avstrije! Nam prav. Na izgubi bodo le Ogori.

Polnoletnost španjskega kralja. Dne 17. t. m. so se začele vršiti v Madridu slavnosti vsled polnoletnosti španjskega kralja Alfonza XIII. Kralj je dopolnil svoje 16. leto. S trenutkom razglasenja polnoletnosti prevzame Alfonz XIII. vladno krmilo, katero pa bode v njegovem imenu še vodila mati mu kraljica Kristina, kajti kralj je glasom poročil tako duševno kakor i telesno slabo razvit. K slavnosti odpolale so velevlasti svoje zastopnike.

Vojska v Južni Afriki. Na obeh straneh več ali manj zaželeni mir še vedno ni sklenjen. Pravi vzrok temu je angleška trmoglavost, ki noče nič vedeti o pogojih, ki jih stavijo Buri za mir. Uzrok te trmoglavosti pa sta kapski guverner Milner in pa poveljnik angleške vojske v Afriki, Kitchener. Jeden ko drugi upa še doseči kaj uspehov za se, ako se vojna nadaljuje. Za Milnerjem stoji tudi kopa kapitalistov, ki vsi nočejo da bi bil že konec vojne. Zato ni upati, da bi se sklenil mir pred kronanjem angleškega kralja. Burski voditelji bodo sicer imeli v kratkem glavno konferenco glede miru in od sklepov te konference bode odvisno marsikaj. Mej tem se pa Kitchener prizadeva, da bi iz izmišljenimi poročili o »angleški zmagah« še nadalje zanimal kroge v Londonu za vojno.

Dopisi.

Iz Kozjega. (Pred občinskimi volitvami). Občinske volitve za Kozje in kozjansko okolico so zopet pred durmi, ki se bodo vrstile dne 23. maja. Koga bomo ta dan volili v odbor, to vprašanje se sliši,

kamor nastaviš uho po trgu. Pa saj je res treba vprašati, predno se bodo oddajali glasovi, da ne pridejo v odbor taki možje, ki nočejo delovati v blagor občine, ampak le za svoj žep, ali taki možje, ki nas kmetje take gospode dobro poznamo. Takih ne volimo, saj imamo dovolj zanesljivo krščanskih mož, da jih lahko volimo v odbor. Torej na noge volilci, nobeden naj se ne izgovarja, ker vsaki izgovor je prazen nič; pa tudi na zamero se pri tem nič ne ozirajte, ampak trdno kakor skala naj vsak volilec voli iz svoje proste volje može iz naše sredine. Naj ne ostane nobeden volilec doma za pečjo rekoč, saj brez mene bodo že volili. Vsak glas je potreben. Naj se tudi nikar ne najde med nami, dragi kozjanski volilci, izdajalec podoben Judežu Iškarjotu, da bi svoj glas prodal za počen groš ali pa za stampri šnopsa. Še enkrat vam rečemo: volite dne 23. maja brez izjeme modro in previdno. Mislimo, da je dovolj toliko v pozor in premislek vsem kozjanskim volilcem. Na dan volitve na srečno svidenje!

Več kmetov.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mil. knez in škof se vrnejo danes zvečer z birmovanja v rogački dekaniji.

Imenovanje. Namestniški koncipist v Feldbahu Alfred baron Watzdorf je prideljen okrajnemu glavarstvu v Ptiju. Novoimenovani mariborski okrajni glavar grof Attems se kmalu preseli v Maribor.

Toča je dne 13. t. m. med dežjem pada po Mariboru. Iz dežele nimamo v tem oziru nobenih poročil. Dal Bog, da bi ne bila neugodna!

G. dr. Josip Sernek, deželnega glavarja namestnik in odvetnik v Celju išče zdravja v Gradcu. Vroče želimo, da bi kmalu popolnoma ozdravel!

Izpit učiteljske usposobljenosti v Mariboru sta naredila gosp. Janko Ozmeč, učitelj v Ljutomeru in gospica Ljudmila Koklič, učiteljica v Sladki gori.

Za poškodovance po mrazu. V seji državnega zbora dne 13. t. m. sta državna poslanca vitez Berks in dekan Žičkar vložila nujni predlog, da bi se podarila državna podpora za 111 posestnikov v občini Dramlje, kateri so poškodovani po mrazu v svojih vinogradah.

Peš po celem svetu. Iz Celja se nam piše: Francoz Weston, ki potuje peš po celem svetu in se mudil pred 2 letoma v Celju, oglasil se je te dni zopet v našem mestu. Prehodil je med tem Rusijo, Kitajsko, Indijo, Avstralijo, Perzijo, Arabijo in vzhodni del Afrike ter skozi Italijo prišel zopet v Celje. Gospod Weston trdi, da mu nikjer tako ne ugaja, kakor med Slovenci. Na potu je sedaj proti domu. Obljubil je, da pride čez dva meseca zopet Celjane obiskat.

Iz Šole. Gosp. Fran Kranjc, učitelju na okoliški šoli v Celju, je dovolil deželni šolski svet otvoritev tečaja za zdravljenje jecljajočih otrok. — Umirovljena sta učitelj g. Martin Zupančič v Plešivcu in učitelj g. Franc Krajnc v Velenju. — Šola pri Sv. Trojici v Slov. goricah se razširi v trirazrednico.

Umrla je v Celji gospa Helena Miheljak, vdova po notarju Miheljak in tašča g. notarja Baša v starosti 87 let. Pokojnica bila je jedna prvih zavednih Slovenk v Celju. — N. v. m. p.!

V Zdolah pri Kozjem so bile občinske volitve dne 9. maja zopet ovrzene. Zakaj, o tem bomo še govorili.

Velika povodenj je bila te dni v kozjanskem okraju vsled vednega deževanja.

Mejna Sotla in Bistrica sta preplavili njive in travnike ter nasuli s peskom in kamenjem, dobro zemljo pa odnesli. Res, ubog je naš kmet ob Sotli in Bistrici!

Davčni eksekutor se je nastavil. Vsled odloka c. kr. finančnega deželnega ravnateljstva se je nastavil za davčnega eksekutorja Janez Brodschneider za celjski davčni okraj.

Pri Novi cerkvi se je zaradi špič ali dobre šola zaprla.

Poročil se bo g. Ivan Rožman, nadzornik gospodarskih zadrug iz Gradca, z geo Heleno Tekavčič, bivšo učiteljico v Brežicah. Čestitamo!

Most čez Savinjo pri »Grenadirju« v Polulah se bo najbrže na novo postavil.

Med Poljčanami in Slov. Bistrocijo je železniški mojster, Fran. Detoma iz Poljčan, ravnokar pri vhodu v predor (tunel) nekaj meril. Ker se je bližal brzovlak, umaknil se je ob stran drugega tira. V tem pa pride iz predora tovorni vlak, katerega Detoma ni opazil niti slišal ropotati, ga vrže ob tla ter ga močno poskoduje. Vendar je ponesrečenec sedaj že izven smrtev nevarnosti.

Slovengradec. Tukajšnji davkar g. I. Vidovič je stopil s 1. majem v pokoj in se naseli v Gradcu.

V Slov. gradevu se sedaj kažejo nasledki zadnjih volitev v okrajni zastop. Pri volitvi novega odbora za okrajno posojilnico so se dogovorili Slovenci z Nemci ter jima prepustili polovico sedežev.

V Slivnici pri Mariboru se bode že v bodočem času napravilo postajališče južne železnice.

Celjski Nemci med seboj. Znani Sonnenburg ni več magistratni uradnik. Pravi se, da je zapustil svoje mesto vsled nesporazumjenja z — Oechsom!

Ljudski šoli Brezno in Brezno-Ribnica sta zaprti radi oslovskega kašja.

V Brežicah so pri občinskih volitvah zmagali Nemci na celi črti. Živila slovenska zaspanost!

V Št. Rupertu nad Laškim je umrla gospa Rozalija Uranič, soproga upokojenega učitelja g. Jurija Uraniča.

Mozirje. Žalostno postaja v Mozirju, ker se zdaj že tudi po slovenskih prodajalnicah prodajajo súdmarkine vžigalice. Súdmarkov klub dviga svojo glavo!

V Konjicah so umrli zapored starši gosp. profesorja Frana Železingerja, sedaj v Gradcu.

V Radgoni se je obesil v soboto, dne 3. t. mes. Matej Mauko, okoli 70 let star. Bolehal je že dalje časa tako, da ni mogel po noči spati. Včasih je obiskal tudi lekarno, v kateri se toči žganje, katero ravno najbolj pomaga k takim boleznim. Imel je s svojo ženo prostoto stanovanje v šolskem poslopju, ker sta snažila šole. Spala sta vsak v svoji sobi. V soboto v jutro ob treh pride še Matej v njeno sobo z lučjo in zopet odide, ne da bi kaj govoril. Ona je mislila, da gre spati, a ko v jutro ob polu 5. uri vstane, ga ne najde v postelji. Išče ga in slednjič najde v stranišči na vrvi obešenega.

Luče. Veselili smo se letos, ko je tudi na naše gore prišel sv. Jurij z lepim zelenim plaščem, a tudi z belim cvetjem. Pa vse se rado v žalost spremeni, pravi pregovor. Tako se je tudi pri nas zgodilo. Dne 27. aprila se nam je začel sneg prikazovati in 29. aprila pa je padel čisto do doline. Bil je tudi precejšen mraz, tako, da letos ni upati sadja. Ozimno žito ne kaže lepo, ker je po nekod silno redko, jaro žito pa prav lepo zeleni.

V Ptiju je umrl okrajni nadzdravnik g. dr. Rudolf Sadnik.

Utonil. V Lormanji, blizu Sv. Lenarta v Slov. gor., je utonil 6. maja viničarski sin Jože Šik iz Strme gore. Šel je na smrt bolnemu očetu po zdravila v trg. Nazaj grede

se je v gostilni pri Cartlnu napisil žganja, zgrešil pot ter zašel v Crmec. Našli so ga dne 8. maja. Zopet žrtva žganja.

Zaprta cerkev. Na Teharjih zapro po nalogu dežel. odbora ta teden farno cerkev. Tako zidajo Štorjani Teharčanom cerkev.

Nova nemška šola? Kakor se nam poroča, trudi se celjski advokat Schurbi na vso moč, da dobe v Št. Rupertu nad Laškim nemško šolo. Ali bo nemški celjski advokat tje v šolo hodil?

Iz Ljutomerja. Okrajna posojilnica je imela dne 4. maja svoj tri deseti občni zbor. Poročilo o njem smo morali danes odložiti. Pa to je čudno, da je vladala poslala kot svojega zastopnika k zboru voditelja naših nasprotnikov notarja Turna. Bo-li veter tako pihal iz plemenitaškega glavarstva?

Lov se odda. Sledče lovske okolice se bodo oddale v občinski pisarni v Slovenski Bistrici dne 2. junija 1902 ob polu 9. uri dopoludne za 8 let, t. j. od 1. julija 1902 do 1. julija 1910 dražbenim potom: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Gornja Bistrica, Slov. Bistrica, Fram, Gabernik, Pekel, Hrastovec, Jelovec-Makole, Kalše, Črešnovec, Oglenšak, Zablek, Laporje, Gornja Ložnica, Dolnja Ložnica, Lesičaves, Sv. Martin, Modraš, Dolnja Novaves, Verholje, Osel, Pečke, Brezje, Pokoše, Poljčane, Pretrež, Gornja Poljškava, Dolnja Poljškava, Ritoznoj, Šentovec, Kovača vas, Smrečno, Stanosko, Stenberg, Stopno, Studenice, Tinje, Verhloga, Vojtina, Cigonce. — Sledče lovske okolice pa bodo na spodaj naznanih mestih in dneh na 8 let t. j. od 1. julija 1902 do 30. junija 1910 dražbenim potom oddane: I. V uradovalnici c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru: a) 12. junija 1902 ob 9. uri dopoludne Studence, Fram, Gornje Hoče, Dolnje Hoče, Limbuš, Ložnica, Loka, Ruše; b) 13. junija 1902 ob 9. uri dopoludne Pekre, Pivola, Poberš, Ranče, Razvina, Radvina, Serkovce. II. V občinski pisarni pri Sv. Lovrencu dne 4. junija 1902 ob 11. uri dopoludne Kumen, Sv. Lovrenc, Rudečberg, Činžat, Smolnik. — Dražbeni pogoji se lahko tuuradno preberejo. — C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru.

Grobelno-Rogatec. Zemljemer Hugo pl. Heider je dobil dovoljenje za zgradbo železnice Grobelno-Rogatec. Ali se bode torej sedaj začelo?

Porotniki v Mariboru. Za prihodnje porotniško zasedanje, ki se začne dne 9. junija, so izzrebani: Johan Nendl, mesar, Karl Pirch, ključavnica, Johan Pucher, trgovac, J. Reichenberg, trgovac, Al. Serne, asekurančni nadzornik, Alojz Weiss, gostilničar, vsi iz Maribora. Iz mariborskega okrajnega glavarstva: Johan Gornik, Jelenče; Franc Urbančič, Willkommhof; Anton Hauc, Ciršak; R. Wieser, Hoče; Franc Peitler, Krecenbah; Johan Jauk, Lembah; Al. Pschunder, Radvanje; Sil. Grögl, Ruta; Johan Pungartnik, Slivnica; Ferd Golob, Sv. Trojica; Vincenc Sarnic, Št. Lenart; Karl Kukovič, Sloven. Bistrica; dr. U. Lemež, Slov. Bistrica; Lud. Kresnik Črešnjevc; Johan Auer, Vrhloga; Jos. pl. Frauendorf, Šmitsberg; Ant. Samastur, Spodnja Polskava; Jos. Hoinig, Gor. Polskava. Iz mesta Ptuj: Ludvik Slavič, trgovac in dr. Bela Štuhec, zdravnik. Iz okrajnega glavarstva ptujskega: Matija Vargazon Središče. Okrajno glavarstvo Ljutomer: Franc Štuhec, Logarovci; Ivan Vavpotič, Ljutomer; Ivan Filipič, Stara-nova-vas; Martin Osterc, Veržej; Anton Vavpotič, Hrastje; Franc Horvat, Gor. Radgona. Okrajno glavarstvo Slovengradec: Ed. Pivc, Ribnica; Jos. Hölbl Vuzenica. Nadomestni porotniki: Simon Alt, hišni posestnik, Fr. Bernard, steklar, Martin Drofenik, nadoficial, Štefan Gallien, stotnik v pok., Venc. Hronovsky, hišni posestnik, Ignac Halbert, tovornar, Iv. Latzko, krojač, Jakob Lipnik, trgovac, Iv. Lemež, hišni posestnik, vsi iz Maribora.

Porotniki v Celju. Za prihodnje porotniške obravnave pri c. kr. okr. sodišču v Celju izzrebali so se dne 9. t. m. naslednji gospodje: a) kot glavni porotniki: Matevž Hvalec, posestnik in krčmar v Jurkloštru, dr. Juro Virant, odvetniški kandidat v Celju, Franc Kolšek, posestnik na Bregu, Emil vit. Schwarz, posestnik v Koprivnici, Franc Hermann, hišni posestnik v Celju, Herman Kincl, krčmar v Št. Jurju ob juž. žel., Franc Majcen, posestnik in trgovac v Dolu, Mih. Guzej, posestnik v Repnem, Anton Murko, hišni posestnik v Celju, Jožef Polanetz, trgovac v Celju, Herman Halm, posestnik na Golčah, Ivan Gosak, posestnik v Žičah, Martin Zidar, posestnik na Dobrni, Ivan Plevnik, posestnik na Brodah, Anton Hočevar, posestnik v Dornavi, Martin Bač, trgovac v Olimju, Ivan Vošnjak, tovornar v Šoštanju, Jurij Dimec, posestnik na Gorici, Anton Fricelj, posestnik v Kokarijih, Oskar Urban, posestnik v Konicah, Ivan Lovrenčak, posestnik v Lemberškem trgu, Jožef Pauer, trgovac v Braslovčah, Jože Kolenc p. d. Pilpah, posestnik v Gornjemgradu, Tone Ottenschläger, sedlar na Vranskem, Blaž Simoniček, krčmar v Celju, Julij Rakusch, trgovac v Celju, Ivan Orož, lesotružec v Žrečah, Karol Samec, posestnik v Škofijavici, Ivan Prekoršek, posestnik v Višnjavici, Jože Janežič, posestnik v Brežicah, Alojzij Juvančič, posestnik v Loki, Martin Slanič, založnik tobaka v Brežicah, Karol Kristan, oskrbnik premogokopa v Zabukovci, Anton Uratarič, trgovac v Kališovcu, Anton Strojnik, tovorniški oskrbnik v Mislinju, Fran Woschnagg, tovornar v Šoštanju; — b) kot nadomestni porotniki: Janez Mihelisch, poslovodja v Celju, dr. Vinko Dolschein, posestnik na Teharjih, Jakob Kožuh, posestnik v Škofijavici, dr. Josip Serne, odvetnik v Celju, Ivan Holobar, posestnik v Kasazih, Jakob Rotar, posestnik v Dobriščavici, Ivan Fon, c. kr. gimn. prof. v Celju, Josip Širca, posestnik itd. v Žalcu, Blaž Šmarčan, pek v Celju.

Celju izzrebali so se dne 9. t. m. naslednji gospodje: a) kot glavni porotniki: Matevž Hvalec, posestnik in krčmar v Jurkloštru, dr. Juro Virant, odvetniški kandidat v Celju, Franc Kolšek, posestnik na Bregu, Emil vit. Schwarz, posestnik v Koprivnici, Franc Hermann, hišni posestnik v Celju, Herman Kincl, krčmar v Št. Jurju ob juž. žel., Franc Majcen, posestnik in trgovac v Dolu, Mih. Guzej, posestnik v Repnem, Anton Murko, hišni posestnik v Celju, Jožef Polanetz, trgovac v Celju, Herman Halm, posestnik na Golčah, Ivan Gosak, posestnik v Žičah, Martin Zidar, posestnik na Dobrni, Ivan Plevnik, posestnik na Brodah, Anton Hočevar, posestnik v Dornavi, Martin Bač, trgovac v Olimju, Ivan Vošnjak, tovornar v Šoštanju, Jurij Dimec, posestnik na Gorici, Anton Fricelj, posestnik v Kokarijih, Oskar Urban, posestnik v Konicah, Ivan Lovrenčak, posestnik v Lemberškem trgu, Jožef Pauer, trgovac v Braslovčah, Jože Kolenc p. d. Pilpah, posestnik v Gornjemgradu, Tone Ottenschläger, sedlar na Vranskem, Blaž Simoniček, krčmar v Celju, Julij Rakusch, trgovac v Celju, Ivan Orož, lesotružec v Žrečah, Karol Samec, posestnik v Škofijavici, Ivan Prekoršek, posestnik v Višnjavici, Jože Janežič, posestnik v Brežicah, Alojzij Juvančič, posestnik v Loki, Martin Slanič, založnik tobaka v Brežicah, Karol Kristan, oskrbnik premogokopa v Zabukovci, Anton Uratarič, trgovac v Kališovcu, Anton Strojnik, tovorniški oskrbnik v Mislinju, Fran Woschnagg, tovornar v Šoštanju; — b) kot nadomestni porotniki: Janez Mihelisch, poslovodja v Celju, dr. Vinko Dolschein, posestnik na Teharjih, Jakob Kožuh, posestnik v Škofijavici, dr. Josip Serne, odvetnik v Celju, Ivan Holobar, posestnik v Kasazih, Jakob Rotar, posestnik v Dobriščavici, Ivan Fon, c. kr. gimn. prof. v Celju, Josip Širca, posestnik itd. v Žalcu, Blaž Šmarčan, pek v Celju.

Cerkvene stvari.

V Ljutomeru se obhaja čez binkoštne praznike sv. misijon. Vodijo ga č. oo. jezuitje.

Sv. Duh na Ostrem vrhu nad Lučami. Kmalu bo preteklo leto, ko so bili pri nas na prvo nedeljo po binkoštih lanskega leta ljubi romarji vrli pevci in pevke od Jarenine in tamošnjih bližnjih krajev. V soboto zvečer so nas iznenadili pri blagoslovu s svojim krasnim petjem. Spoznali smo še potem zvečer, kolika pevska moč je bila tu zbrana, a ni ji bila dana prilika, (ker poprej nismo vedeli, da nas taki ljubi Slovenci obiščejo) da bi mogli še drugi dan svoje pevske vrlo zmožne glasove zložiti v veličasten zbor v čast božjo in v slavo prekrasne slovenske pesmi tu na nemški meji. Ljuba, predraga, visoko cenjena pevska moč, ki bivaš doli v slavnih Slovenskih goricah, poišči med seboj potrebnega sporazumlenja in pridi še k nam na slovenski vrh k Sv. Duhu! Tu je potreba, da narod spoznava moč cerkvene in posvetne pesmi. V družbi je moč, zlasti v pevskem zboru. Prosimo prav prisrčno, ako se tako sporazumlenje doseže, blagovolite nam načlaniti poprej pesmi s partituro, ako pa seboj pripeljete za vas že vajenega organista, je pa še mnogo boljše. Živele slovenske pevke! Živelj slovenski pevci! Na svidenje!

Društvena poročila.

V Št. Lovrencu nad Mariborom bo imela ženska podružnica sv. Cirila in Metoda na binkoštni ponedeljek ob 4. popoldne pri g. Vin. Novaku občni zbor z velezanimivim vsporedom. Igralo se bo tudi: «V Ljubljano jo dajmo!» Narodna dolžnost je, da podpiramo šentlovrense Slovence v njihovem boju proti nasprotnikom. Na binkoštni ponedeljek torej naj pride vsak zaveden Slovenec iz dravske doline od Maribora do Dravograda v Št. Lovrenc, da se tamkaj navdušujemo za skupne narodne vzore! Na svidenje!

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuja bode s pomočjo Marijine družbe na občno željo zopet igralo «Lurško pastarico»

in sicer za domačine na binkoštno nedeljo ob 4. uri popoldne, za tujce pa na binkoštni ponedeljek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: 20 v, sedež 40 v.

O d b o r.

V Babincih pri Ljutomeru priredi gasilno društvo na Grlavci pri g. Serec-u na binkoštni ponedeljek ob 4. popoldne tombolo.

Kmetijsko društvo v Sv. Martinu na Paki imelo bo v nedeljo dne 25. t. m. svoj redni občni zbor v občinski pisarni. Zborovanje se začne ob 4. uri popoldan, ako bi pa ob 4. uri ne bilo zadostno število udov, vršilo se bo zborovanje 1 uro pozneje pri vsakem številu udov. Vspored: 1. Odobrenje računa za leto 1901; 2. Volitev načelnosti; 3. Volitev razsodišča; 4. Slučajnosti.

Koncert bral. društva v Gor. Radgoni. V nedeljo, dne 4. maja obiskali smo koncert, prirejen od bralnega društva Gornje Radgone. Lepi, veliki prostori gostilne gosp. Feigl-a bili so natlačeni ljudstva, čeravno vsled slabega vremena ni bilo sosedov. Tamburanje menjavalo se je s petjem in deklamacijami pod vodstvom g. organista Janka Čiriča ter ž nastopom gornjeradgonske četvorice na lok. Pevska zbora, moški in mesani, bila sta izborna. Nekatere pesmi so tako ugajale, da je ljudstvo navdušeno zahtevalo večkratno ponavljanje. Deklice so prav ljubko in s pravim čutom deklamovale. Tamburanje je kakor vselej celemu občinstvu ugajalo in nas zelo razveselilo. Najbolj nas je pa usunila novosestavljena gornje-radgonska četvrica na lok, ki se je v zadnjem času sestavila in ki obilo obeta. To je zopet lep dokaz, kako tu napreduje narodna zavest, vključavi in oviram nasprotnikov. Slava njim, ki se trudijo za narodno stvar in nam s tem priliko ponudijo se prepričati, da le trdne volje in truda je treba Slovencu, da doseže vse, kar mu drago. Živelj! Slava tudi njim, ki neustrašeno s svojo odločnostjo dičijo društvo v prvi vrsti č. gosp. predsedniku in gosp. c. kr. notarju Ot. Ploj-u.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Od nekod se nam piše. Bolj, kakor kaj drugega, gnala me je radovednost na to veselico. Dasiravno ni tu pri nas bralnega društva, vendar sem po sosednih župnijah obiskal veselice, pa sem si mislil: Od Sv. Jurija je toliko dopisov čitati, kakor se borijo itd., pa sem jo potegnil na slavnost dekliške zvezze, češ, kako bo neki izpala. Pa bil sem presenečen. Gospod urednik, naj Vam samo razložim, tudi Vi boste strmeli. Najprej se je igrala krasna igra »sv. Neža«. Ulogo Simforijana in Klavdije so igrali tako izborne, da smo mislili, da imamo pred seboj res rimskega sodnika, ki je obsojeval kristjane v smrt in njegovo ženo, ki se je trdovratno držala vere svojih očetov, ter je ni ganil noben čudež sv. Neže, ki je s svojo milobo in stanovitostjo očarala vse. Zastonji so bile zapovedujoče besede vestalk, naj daruje bogovom, zastonji sladkanje okinčenih rimskih rasposajenk, naj se jim pridruži; Neža ostala je zvesta svojemu ženinu Jezusu. Solze nam je privabilo v oči milo toženje matere sv. Neže, da Bog ni podelil tudi njej mučenškega venca; in ko je priběžala Emerencija vsa krvava, slišali so se med gledalci bolestni vzduhi in vsklik. A nismo se mogli zdržati več solz, ko je Emerencijana umrla v rokah Lucine, ki je milo in žalostno prosila, naj tudi njo Bog pokliče k sebi. — Ko so nam po končani igri zapeli pevci in pevke krasne pesmi, smo se nekoliko oddahnili in potem so mladiči predstavljali prelepo igro »Sanje« istotako izvrstno. — Bog in domovina!

Odbor mlebarske zadruge pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah čutil se je prijetno primoranega izreči najsrnejšo zahvalo sledečim blagim dobrotnikom, ki so mu poslali obilne podpore v zadružni namen in sicer: Gospici Gerti Gomilšak v Gradcu in njenemu bratu g. c. kr. profesorju veronauka v Trstu Jakobu Gomilšak, gospodu dvornemu svetniku Karolu Lubec v Ljubljani, g. dr. Jož. Kronvogel, c. kr. okrajnemu sodniku pri Sv. Lenartu, g. dr. Franc Firbasu, c. kr. notarju

v Mariboru, č. gg. župnikoma Antonu Muršec v Špilfeldu in Alojziju Šuta pri Sv. Marjeti pod Ptujem, č. g. vpokojenemu vojaškemu kaplanu Franko Frasu v Radgoni, nadalje gg. dr. Toplaku, sodnemu tajniku v Ljubljani, dr. Kaisersbergerju, okrajnemu zdravniku v Krškem, Francu Braček, sodnemu tajniku v Bosanski Gradiški in Francu Muršec, krojaškemu mojstru v Mariboru. Bodite prepričani preblagi dobrotniki, da ste s svojimi veledušnimi prispevki podpirali Bolfečanom prekoristno napravo in da Vam bodo iz srca hvaležni sedajni posestniki, še bolj pa pozneji rod, ker poskrbelo se bode, da se Vaša častna imena ne pozabijo. Torej še enkrat, ljubi Bog Vam obilo povrni, kar ste storili s svojimi darovi v blagor svojih sožupljanov! Hvala prisrčna dalje posojilnici v Ptaju! Hvaležno moramo se pa pri tej priliki spomniti tudi dičnega našega poslanca dr. Ploja, kateri se je mnogo prizadeval, da je zadruža dobila državno podporo in gosp. Jelovščeka, potovalnega učitelja, kateri nas je poučeval in nam pripomogel do deželne podpore. — Posebna hvala še naši neplačani, zelo marljivi agentovki v Gradcu!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Predlansko poletje osnovali so trojiški, benedikti in bolenški narodnjaki posojilnico s sedežem pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Ustanovili so jo zato, da bi ne bili odvisni od stare trojiške posojilnice, ki je v rokah naših političnih nasprotnikov, akoravno sta jo ustavila dva župnika. Umevno je samo ob sebi, da je nova slovenska posojilnica zadela takoj začetkom pri trojiških tržnih ob hudo nasprotstvo. Temu nasprotstvu se je posojilnica sedaj umaknila in na zadnjem občnem zboru se je sklenilo posojilnico preseliti k Sv. Benediktu. Prav so storili. Pred dvema mesecema je začela poslovati in je imela v teh dveh mesecih več prometa, kakor prej v poldrugem letu. Hvala Bogu in našim odločnim možem! Sedaj se nam ne bo treba vklanjati kakemu Golobu ali Steinbaueru. Zato pa predragi rojaki benedikti, kdor ima kaj denarja, naj ga vloži v domačo posojilnico, kdor pa ga potrebuje naj si ga pri njej izposodi; dobiček bo ostal doma! Načelništvo naše posojilnice ima v rokah moč jeklenega značaja, na katerega se lahko bolj zanesemo, kakor sami náse.

Iz drugih krajev.

Predrzen junak. V Velikem Varaždinu je umrl pred kratkim stotnik Robert Kömpf iz Beldensteina v 37 letu starosti. Ta častnik je naredil v življenju veliko jako čudnih in »junaških« stvari. Ko je enkrat pri inspekciji generalmajor Groney stal pred časnikiškim kazinom in prosil ognja, je skočil s prvega nadstropja in je imenovanemu postregel. Enkrat je napravil stavko, da se poskusni z vlakom v gotovi daljavi in je stavko dobil. Iz Velikega Varaždina je pritekel v Dobrezin v 3 in pol urah; družino, ki je stanovala v prvem nadstropju je obiskal sede na konju. Skočil je iz železničnega mostu, ki gre čez Körös na led v globočino 15 metrov in pri tem se je poškodoval, da je zlomil obe nogi. Ko je ozdravil je bil prestavljen v Bozen, in skoro je prišel zopet v imenovanem mestu, kjer je našel slednjič smrt.

Pregovori o dolgu. Bog te varuj dolga in slabega tovariša. — Mrtva glava dolgov ne plača. — Težko onemu do smrti, kdor si dolg oprti. — Obetanje, najteže dolgovanje. — Dolg je nesrečen drug. — Kdor ima dolg, ni niti na Božič vesel. — Najboljše prijateljstvo neha često z dolgo. — Kdor svojo hišo s tujim denarjem zida, ta sebi bremen zida. — Kdor se varuje dolga, njemu je lep svet. — Kdor z dolgom druži, on vedno godrnja in toži.

Pismo ljubemu Bogu je pisal neki Bošnjak v Sarajevem. Naučil se je bistri Bošnjak brati in pisati in s tem je med dobrimi Bošnjaki, ker še ravno ti umetnosti

niso udomačeni, postal popoln učenjak. Toda učenjak še ni bil s tem zadovoljen, njegovo srce je hrepelo po višjem. Toda vse, kar je počel, ponesrečilo se mu je. Smolo je mož imel. V glavo moževu je šinila jako dobra misel. Naš vrli Bošnjak vsedel se je za mizo in napisal lepo pismo ljubemu Bogu, v katerem mu je potožil vse, kar ga je težilo in ga prosil za službo. Pismo je naslovil: »Ljubemu gospodu Bogu v nebesih, zadnja pošta paradiž.« Ne ve se, kje je ta natančni naslov zvedel. Na nasprotno stran zavitka pa je napisal svoj naslov in vrgel pismo v bližnji poštni nabiralnik. Poštni uradnik beroč ne navaden naslov, prišel je v nemalo zadrego. V dolgoletni njegovi službi se mu ni primeril še slučaj s takim naslovom. Toda uradnik si je pomagal in napisal na zavitek: Zaradi po manjkljivih poštnih zvez z naslovnim krajem se adresatu pismo ne more odpelati, retour! Kajpada, da je bil naš Bošnjak ne malo poparjen nad švabškim poštnim uradnikom, ki niti ne ve, kje ljubi Bog stanuje. A zvita buča našega Bošnjaka vedela si je pomagati. Zopet se je vsedel in proti uradniku v lepih besedah se pritožil na bosansko vladu in ob jednem s pritožbo prosil za kako prijetno službo. In sedaj pravijo zlobni jeziki, da naš Bošnjak nestrnno pričakuje in pazljivo čita bosanski vladni list, kedaj dobi naprošeno službo.

Gospodarske drobtinice.

Za škropljenje trt, se k bakreni galici posebno rad primeša »Paurov patentiran lugi«, kateri se bolje prilega škropivu kakor dosedaj rabljeno apno. S primešanjem tega luga se potrebuje polovico manj bakrene galice in je zraven tega tudi veliko ceneji kot galica. S »Paurovim patentiranim lugom« poškropljene trte obrodijo kaj dobro in se razlikujejo od drugih v tem, da so jako lepe, zdrave in še pozno v jeseni zelene. Tudi se s škropljenjem tega »Paurovega patentiranega luga« zabrani gnjiloba grozja. To resnico potrebuje več izkušenih vinorejcov v konjiškem in Šmarskem okraju, ki »Paurov patentirani lug« z najboljšimi uspehi že več let rabijo. Pripravi se »Paurov patentirani lug« na ta način, da se posebej raztopi v gorki vodi in še le potem primeša raztopljeni galici. Za prvo škropljenje se vzame 1 kg. bakrene galice in 1 kg. »Paurovega patentiranega luga«; za drugo škropljenje pa 1 in pol kg. bakrene galice in 1 in pol kg. »Paurovega patentiranega luga« na polovnjak vode. Dobiva se v vsaki večji špecerijski trgovini ali pa pri izdelovalcu Konradu Pauer na Polzeli v Savinjski dolini.

Vinogradniki, škropite in žvepljajte trte! Ker je prav gotovo, da bodeta tudi letos nastopila peronospera in plesnoba, je neobhodno potrebno, da o pravem času škropimo in žveplamo. Prvič se škropi, kadar trta napravi 4 do 6 listov, drugič čez 4 do 5 tednov, tretjič koncem julija. Ob prav vročih urah t. j. od 11 predp. do 3 pop., kakor tudi tedaj, ko je na listih rosa, naj se ne škropi. Modra galica in apno naj bodete v pravem razmerju. Na 1 hl (100 l.) vode se vzame 1½ do 2 kg modre galice in 1¼ do 2½ kg ugašenega apna.

Razglas.

Občine, okrajni zastopi in kmetijske podružnice dobivajo lahko smodnik za strešanje proti toči za znižano ceno 76 vin. kilogram od deželnega odbora štajerskega in sicer:

a) v zabožih po 25 kilogramov;

b) v sodih (znotraj vreča) po 112 kg.

Naročila se naj pošljejo deželnemu odboru pravočasno, t. j. dva ali tri tedne, predno se smodnik rabi, da se zabranijo slučajne zamude pri pošiljanju, ker vlaki za prevažanje smodnika ne vozijo vsakdan.

Pri naročevanju naj se natanko naznani železniška postaja, do katere naj se pošlje smodnik.

Smodnik razpošilja c. in kr. topničarska upravnica (k. u. k. Artill. Zeugsdepot) iz smodniškega skladišča v Kalsdorfu.

Cena smodniku je proračunjena z vkladanjem, potem z vožnino od smodniškega skladišča Kalsdorf do železnične postaje Kalsdorf za zabojo po 25 kg na 20 K 44 v. in za sode po 112 kg na 91 K 2 v.

Označena svota se naj pošije z naročilom vred deželnemu odboru.

Nepokvarjeni sodi in vreče se vzamejo nazaj franko postaja Kalsdorf proti 15% prisotnjim za obrabo.

Posebno pa se opozarja, da se smodnik, ki je kupljen za streljanje proti toči, ne sme rabiti v noben drug namen. 229 2-2

Gradec, dne 19. aprila 1902. — Od dežel. odbora štajerskega.

Loterijske številke.

Gradec 10. maja: 39, 5, 82, 21, 74.

Dunaj 10. maja: 52, 50, 40, 45, 19.

„Dijaški dom“ v Celju.

Za osnovanje „Dijaškega doma“ v Celju so dovali doslej prispevke: L. 1899: G. J. Sernek, odvetnik in dežel. glavarja namestnik v Celju povodom svojega najvišjega odlikovanja 1000 K, katere so naložene na hranil. knjižico posojilnice v Celju št. 7310 in so doslej narasle z obrestmi na 1132 K 94 v; g. Mihail Jezovšek, c. kr. notar na Vranskem 20 K; g. dr. Ant. Schwab, zdravnik v Celju, 20 K; slav. Posojilnica v Celju 200 K; Vseslovenski sklad 10 K 8 v; sl. okrajni zastop v Celju 400 K; g. dr. Sernek kot dobiček pri prodaji Keršetove hiše 600 K. — L. 1900: Sl. Posojilnica v Celju 200 K; sl. posojilnica v Pišecah 10 K. — L. 1901: Sl. Posojilnica v Celju 200 K; sl. okrajni zastop v Celju 400 K; vsled poravnave z dr. Vrečkom, Lipavc in Zupančič 20 K, kateri zneselek je naložen na ime „Dijaški dom“ v Celju na hranilno knjižico posojilnice v Celju št. 7318 in iznaša s priraskimi obrestmi 2218 K 21 v. Pri Slomškovi slavnosti v Ponikvi je nabrala ga Adela dr. Dečkova znesek 411 K 10 v, kateri je naložen na hran. knjižico posojil. v Celju št. 8296 ter znaša z naraslimi obrestmi vred 436 K. — L. 1902: vsled započete akcije za skorajšno ustanovitev „Dijaškega doma“ v Celju: Gosp. Ivan Vrhovnik, trnovski župnik v Ljubljani, 20 K; g. dr. Ilešič, c. kr. profesor v Ljubljani, 6 K; g. Ciril Pirc, trgovec in dežel. poslanec v Kranju 10 K; č. g. Blaž Grča, župnik in deželni poslanec v Šempasu, 10 K; č. g. Fran Moravec, mestni vikar v Ptaju, 20 K; g. dr. Ant. in Mar. Štupca, učiteljici pri Sv. Marku, 10 K; g. Štefan Rojnik, c. kr. oficijal v Gradcu, 10 K; č. g. Anton Korošec, duhovnik

v Mariboru, 10 K; g. dr. Benjamin Ipač, zdravnik v Gradcu, 50 K; č. g. Anton Cestnik, c. kr. gimn. profesor v Celju, 20 K; g. Lovro Baš, c. kr. notar v Celju, 20 K; g. dr. Ivan Dečko, odvetnik in dežel. poslanec v Celju, 500 K; g. Jožef Kožuh, c. kr. gimn. profesor v Celju, 50 K; g. dr. Josip Vrečko, odvetnik v Celju, 200 K. — Nadalje so še darovali: g. dr. Ant. Žižek, distriktni zdravnik v Vojniku, 100 K; g. Tomaž Senjur, c. kr. stotnik v pokoju pri Vel. Nedelji, 4 K; g. Ivan Velkavrh, nadporočnik v pokoju, 20 K; g. Ivan Baloh, kaplan v Kranjskigori, 10 K; g. Josip Pečnak, veleposestnik na Teharjih, 200 K; gospa Fani Klein v Celju, 100 K; Ivan Verstovšek, urad. juž. želez. v Ljubljani, 5 K; g. Fidel Gošnik, Lajše, pošta Železnike, 3 K; g. Roza Mravljak, posest. v Ribnici na kor. želez., 10 K; Neimenovan iz Ljubljane, 200 K; preč. gospod Lovrencij Herg, stolni prost v Mariboru, 50 K; gospod Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu na koroški želez., 20 K; g. Lendovšek Mihael, župnik in dežel. poslanec v Makolah, 20 K; g. dr. Toma Kral v Bečkerek, 2 K; g. Julij Mateič v Bečkerek 2 K; g. dr. Jos. Barle, c. kr. notar v Kozjem, 10 K; g. Ivan Sešek, mag. svetnik v Ljubljani, 5 K; g. Frida Cilenšek, prof. hči v Ptaju, 15 K; g. Martin Cilenšek, profesor v Ptaju, 70 K; č. g. Marija Skrinjar, voditeljica zavoda sv. Nikolaja v Trstu, 3 K; g. K. Florjan, knjigar v Kranju, prvi obrok kot ustanovnik, 50 K; č. g. Janez Macur, superijor pri Sv. Jožetu, 20 K; g. dr. Juro Hrašovec, odvetnik v Celju, 200 K; g. dr. Fran Žižek v Gradcu 200 K; č. g. Josip Zupan, župnik v Dolini pri Trstu, 20 K; g. dr. Kašpar, zdravnik na Vranskem, 5 K; č. g. Štef. Jenko, vikar v Podgrajak pri Ilirske Bistrici, 4 K; g. Davorin Roškar, kaplan v St. Ilju v Slov. gor., 8 K; č. g. M. Štralk, rač. evident v Mariboru, 10 K; č. g. Jakob Zupančič, župnik v Gotovljah, 10 K; č. g. Josip Kolarič, kaplan v Š. Pavlu pri Preboldu, 10 K; č. g. Peter Erjavec, župnik in duhov. svetnik v Trbovljah, 40 K; č. g. Leopold Skuhersky, župnik v Luki, 4 K; č. g. Rančigaj Anton, župnik pri Sv. Petru v Savinjski dolini, 20 K; g. Martin Kolšek, čevljar v Celju, 10 K; Martin Ogorevec, trg. v Konjicah, 200 K; Ivan Hribar, župan ljubljanski, 50 K; dar graških slov. dijakov ob promociji g. dr. Pegana, 10 K; g. Anton Aškerc, mestni arhivar v Ljubljani, 10 K; dr. Friderik Ploj, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju, 200 K; Janez Zupanc, posestnik v Galiciji, 20 K; Mirko Meglič, asistent posestnik

jilnice v Celju, 10 K; č. gosp. dr. S. Baroša, župnik v Zagrebu, 10 K; gg. P. Mrzljak, kaplan 5 K, D. Vukovarac 4 K, M. Filipec 3 K, M. Zjalič, katehet 2 K, V. Rožman, katehet, 2 K, M. Pavlič, katehet, 2 K, vsi v Zagrebu; g. Jos. Smernik, knjigovodja posojil. v Celju, 10 K; dr. Hinko Šuklje, zdravnik v Celju, 200 K; g. dr. Fran Jankovič, distr. zdravnik v Kozjem, 10 K; g. Fras Jelica, oskrbnica v Gradcu, 10 K; g. Steklasa Ivan, prof. v Zagrebu, 10 K; č. gg. Atteneder, župnik na Polzeli, 10 K, Končan Fortunat, kaplan v Trbovljah, 10 K, Lom Franc, kaplan v Brežicah, 5 K, Rade Marzidovšek, c. kr. vojni duh. v Mariboru, 30 K; g. Vidic Josip, nadučitelj Št. Pavlu v Sav. dolini, 20 K, Hrašovec France, c. kr. okrajni sodnik v p. v Gradcu, 50 K; g. Adolfina Hrašovec, 10 K, g. Franjica Polak 6 K, g. „Z. W.“ 5 K, vse tri v Gradcu; g. L. Bouha v Sarajevo 10 K; č. gg. V. Kolar, provizor v Marjji-Reki, 20 K, Šibal Anton, župnik na Teharjih, 4 K; g. Vaso Petričič, veletržec v Ljubljani, 20 K; č. gg. Janežič Rudolt, spiritual v Mariboru, 20 K, Zamejec Andrej, kanonik v Ljubljani, 10 K, Lekše Fran, župnik v Lučah, 5 K, Henrik Rešek, oskrbnik v Jarenjini, 10 K, g. Perušek Rajko, c. kr. gimn. prof. v Ljubljani, 20 K; č. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, prvi obrok kot ustanovnik, 100 K; g. Anton Kosi, c. kr. profesor v Celju, 20 K; Josip Rotner, c. kr. sod. svetnik na Vranskem, 20 K, Simon Wutt, c. kr. davčni kontrolor v Arnovžu, 10 K, Anton Godec, učitelj v Lembaru, 5 K; č. g. Jakob Kavčič kot dar gospodov kapelanov, ki so delali žup. izpit, 10 K; g. B. Gomilšak, zasebnik v Gradcu, 5 K; gosp. Roš Bošt., inženir v Belogradu, K 200-33; č. gg. Martin Meško, župnik pri Kapeli, 10 K, Horjak Janez, kaplan pri Kapeli, 10 K, Strašek Mihael, župnik v Š. Janžu na Peči, 20 K, Slavič Fr., župnik pri Sv. Antonu na Pohorju, 10 K, Zadravec Peter, kaplan pri Mali Nedelji, 10 K, Humer Karol, vikar v Konjicah, 20 K, Kociper Janez, kaplan v Vuženici, 2 K, Sparhaki Janez, župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu, 4 K; g. L. Schwentner, knjigar v Ljubljani, 10 K, Detiček Jurij, c. kr. notar v Celju, 200 K, Mursa, veleposestnik v Krapjem, 10 K; slavna posojilnica v Celju, 2000 K. — Lep kamen za zgradbo „Dijaškega doma“ v Celju dali so Ljutomerški Slovenci. Po nabiralni poli za prispevke, ki je krožila v narodnih krogih, nabrala se je svota 242 K 40 v. Naj bi narodujaki storili drugod istotako!

Društvena naznanila.

Dne 17., 18. in 19. maja: »Dekliške zveze bral. društva pri Sv. Barbari pod Mariborom« predstava »Lurska pastarica«. Začetek ob 8. uri zvečer.
 Dne 19. maja: »Bral. društva v Žičah« veselica v gostil. prostorih g. Jeriča. Začetek ob 7. uri zvečer.
 » » » Gled. predstava v Braslovčah »Sveta Neža« ob 4. uri popoludne.
 Dne 25. maja: »Mlad. in dekl. zveze v Dobrni pri Celju« ustanovna slavnost. Začetek ob 1/2 4. uri pop. v šol. prost. Petje, govor, deklamacije in igra »Sv. Neža«.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda

stane 2 v.

Najmanj

objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda

stane 2 v.

Večkr. objava

po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnštvo
se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

Čevljarska obrt v Mariboru, ki je dosedaj izvrstno uspevala, se zelo po ceni proda. Naslov pri upravnštvo. 228 3-1

Nova pritlična hiša, ki je še 9 let davka prosta, se proda. Maribor, Dučatschgasse 10. 231 3-1

Lepa hiša s šestimi stanovanji, veliko kletjo, gospodarskim poslopjem, zraven vrt za zelenjavo in studenec, potem šest stavbišč se proda za ugodno ceno. Hiša je sposobna za vsako obrt, posebno pa za trgovino. Oddaljena je četrto ure od Maribora, na cesti z velikim prometom, v bližini čez 50 hiš. Janez Ledinek v Novi vasi št. 149 pri Mariboru. 194 2-2

Nova hiša v Spod. Radvanju št. 136 se proda. Karol Koren. 239 2-1

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa, se proda. Naslov pri upravnštvo. 238 1-1

V najem se da.

Lepa hiša se da v najem v Gornji Radgoni tik mesta Radgone ob glavni cesti, za trgovino mešanega blaga. Posebno bi se obnesla trgovina z železino. Opazjam, da je imel dosedanja lastnik dolgo let tako dobro vpeljano trgovino mešanega blaga. Prostor je tudi pripraven za sedlarja, barvarja ali katerega drugega takšnega obrtnika. Natančneje pove sedanji lastnik Franc Horvat, slikar v Gornji Radgoni. 249 2-1

Proste službe.

Služba organista in cerkovnika v Vurburu pri Ptaju je izpraznjena. Prošnjiki za to službo naj se oglašijo do konca meseca junija t. l. pri cerkvenem predstojništvu v Vurburu. 215 3-2

Krojaškega učenca in pomagala sprejme Körner, krojaški mojster v St. Ilju v Slov. gor. Delo čez leto in zimo. 210 2-2

Kleparskega učenca sprejme Janez Vochl, klepar (Spengler) v Hočah pri Mariboru. 219 3-1

Služba cerkovnika in orgljarja je izpraznjena in se zamore s 15. majem nastopi. — Cerkveno predstojništvo v Sv. Rupertu nad Laškem pošta Sv. Jurij ob juž. žel. 218 2-1

Trgovski pomočnik v trgovini mešanega blaga želi premeniti svojo dosevanje službo. Kdo, pove upravnštvo. 240 3-1

Pridn. kovaškega pomagača sprejme takoj M. Bregant, kovač v Oreho-vesi, pošta Hoče. 242 1-1

Postranski zasluzek, trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloklubnim in stalno naseljenim osebam s prevezjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. 235

Učenec se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom Franc Kranjc pri Sv. Martinu bl. Vurberka. 241 3-1

glavno zborovanje

Kmet. in kons. društva v Š. Juriju ob juž. žel. reg. zadruge z omej. zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 8. junija ob 3. uri popoludne v deški šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel.

V spored:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računa.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Raznoterosti.

246 1-1

Načelstvo.

Mlad mož

(samec) 24 1/2 leta star, zmožen obeh deželnih jezikov ter s popolno izobrazbo knjigovodstva in prodaje, želi vstopiti v kako „konsumno društvo“ na Stajerskem. Isti služuje v takem društvu vže nad dve leti. Izvrstna spričevala na razpolago. Vstop po dogovoru. Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom: **K. M. poslovodja v „kmet. društvu“ v Vitanju, Stajersko.** 247 2-1

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta štev. 12

priporoča svojo veliko zalogu

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer oraia, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega druga blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štore), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko žlezne trgovine spadajoče predmete.

→ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ←

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Novo!

Molitvenik

Svetlo opravilo.

Za mladino in tudi za odrasle.

Spisal
Jožef Čede,
kapelan.

Cena 70 vin., po pošti
10 vin. več.

— Priporoča —
tiskarna sv. Cirila.

Novo!

Razne

uradne pečate
kuverte

→ s firmo

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Vabilo. Posojilnica v Pišecah

244 1-1

ima

dne 25. maja 1902, ob 8. uri predpoludne svoj

redni občni zbor

s sledеčim dnevnim redom:

- Prečitanje in odobrenje zadružnega poročila za čas od ustanovljenja do konca l. 1901.
- Ureditev izjemnih in uradnih stroškov.
- Poročilo načelstva o računih za leto 1901.
- Prememba nekaterih točk zadružnih pravil in njih popolnitev.
- Raznoterosti.

K polnoštevilni vdeležbi zadružnikov uljudno vabi

načelstvo.

Če bi ob 8. uri ne prišlo sklepno število zadružnikov, se vrši isti občni zbor, z istim dnevnim redom eno uro pozneje, brez ozira na število došlih zadružnikov.

Semena!

Semena!

Razne vrste pese (rone)

dalje raznovrstno semena za zelenjavno, evetlice, posebno pa za detelje in trave

vseh vrst in v najboljši kvaliteti priporoča 89 12-8

M. Berdajs,
Maribor trgovina z mešanim blagom in semenjem Maribor

Lepa hiša

225 3-1

z 10 sobami, dobro obiskovano gostilno (Einkehr-Gasthaus), ob glavni cesti in na ugodnem prostoru, 5 minut od mesta Celje in 3 minute od mestnega parka → se proda ali da v najem → z vsem pohištvo za gostilno. — Naslov pri upravnosti.

Trgovina z železnino v Radgoni

Štefan Kaufman

priporoča slavnemu občinstvu najboljše ocelne motike, lopate in pristno šta-

— jersko železo. —

● Vse po najnižji ceni. ●
Solidna in točna postrežba.

245 5-1

Zahvala.

Ker nam ni mogoče, da bi se posameznikom zahvalili za mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja ob smrti svojega sina, brata itd.

Karola Elznik,

izrekamo tem potom prisrčno zahvalo vsem udeležnikom pogreba, zlasti prišedšim iz daljnega Smolnika in Sv. Lovrenca nad Mariborom.

Pri Sv. Križu, dne 7. maja 1902.

Martin Elznik
in drugi žalujoči ostali.

„Slov. posojilnica“ pri Sv. Trojici v Slov. gor. naznana slav. občinstvu, da je prestavila svoj sedež od Sv. Trojice k Sv. Benediktu v Slov. gor. → in se glasi:

„Slov. posojilnica“ pri Sv. Benediktu v Slov. gor.

reg. zadruga z neom. zavezo.

Uraduje vsak četrtek od 8-12 ure in vsako nedeljo od 8-1/2, 10 ure dopoludne. Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Posojila se dajejo po 5 1/2 %. Odbor.

226 3-1

VABILO

na 137 1-1

občni zbor

Hranil. in posoj. v Šmartnu na Paki,
registr. zadruga z neom. zavezo,
v nedeljo, dne 25. maja ob 3. uri popol. v občinski pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorništva.
2. Potrditev letnega računa za l. 1901.
3. Volitev načelništva in nadzorništva.
4. Predlogi.

Načelništvo.

Vabilo

na

izvanredni občni zbor

Kmetijskega društva v Marnbergu

vpisana zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši

v nedeljo, dne 25. maja

v prostorih gostilne „pri stari pošti“ v Marnbergu.

Dnevni red:

1. Potrdilo letnega računa.
2. Razpust društva.

Odbor.

VABILO.

Načelstvo Marnberške posojilnice

naznanja, da se vrši

dne 22. maja 1902 ob 3. uri pop.

letno redno občno zborovanje

v uradni pisarni

s sledenim vsporedom:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Razni nasveti.

Ako bi ob 3. uri ne bilo zadostno število udov, sklepalos se bode ob 4. uri istega dne brezpogojno.

Načelstvo.

Pri kmetijski razstavi v Riedu 1901
najviše odlikovanje z zlato svetinjo.

Novo!

Novo!

Podkove za vole
patent. Zehetbauer.
Neobhodno potrebno za posestnike, gospodarstva, pivovarne, žganjarije itd.
Glavno zastopstvo: 455 25-16
Echinger & Fernau
DUNAJ XV, Neubaugürtel 7 in 9.
Prospekti na zahtevanje.

Zahtevajte pri svojih
trgovcih

Ciril in Metodovo
kavino primes,
ki je najboljša!

Razglas.

Na deželnini sadjarski in vinarski šoli v Mariboru vršil se bode od 16. do vključljivo 21. junija t. l. poletni tečaj za sadjarstvo in vinogradništvo in pa za viničarje in sadjarje.

V prvem razpravljal se bode teoretično in praktično o poletnih opravkih v sadonosniku in vinogradu ter pokončavanju škodljivcev. Tečaj za viničarje in sadjarje ima pa namen vdeležence praktično izvežbati.

Število vdeležencev tečaja za sadjarstvo in vinogradništvo je omejeno na 40, ono za viničarje in sadjarje na 30. V številu 40 za prvi tečaj zapovedani so že od c. kr. deželnega šolskega sveta poslani učitelji.

Vdeleženci tečaja za viničarje in sadjarje dobijo v razmerji k sredstvu, ki so za to na razpolago, primerne podpore. Takih podpor so deležni revni posestniki ali njih revni sinovi, ki na domačem posestvu delajo, ali pa viničarji takih posestnikov. To je treba dokazati z od občine potrjenim spričevalom.

Oglasila se sprejemajo do 1. junija pri podpisanim ravnateljstvu.
Maribor, majnika 1902.

Ravnateljstvo

220 3-2

deželne sadjarske in vinarske šole.

Vinogradniki!
čuvajte
vinsko trto!

208 14-3 je naslov za vinorejce zelo
koristni knjižici (s podo-
bam), ki se dobijo pri nje izdajatelju g. Ant. Kosi-ju, učitelju in posestniku v
Središču ter pri vseh večjih knjigotržcih na Slovenskem,

komad za 50 vin.

VINO!

pristno in izorno iz lastnih slovečih Konjiških goric, katero je obče priljubljeno ker je rujna kapljica, odda se v sledenih množinah in cenah:

70 hl belega od 1. 1901 po 44-50 K 1 hl
60 „ belega „ „ 1900 „ 64-70 „ „
35 „ črnine „ „ 1901 „ 70 „ „

Peter Dobnik,

posestnik v Konjicah.

Kupci naj se oglasijo direktno na prodajalca!

Vzorci se pošljajo brezplačno.

VINO!

Naznanjam, da se nahaja moja preje dr. Radeya

notarska pisarna

od 15. maja t. l. naprej
pri novem sodnem poslopuju

Marijine ulice
in ne več v dosedanjem prostoru, kjer bo odslej advokatska pisarna, in da shramim akte c. kr. notarja dr. Radeya, katere sem in bom prevzel, v svoji novi pisarni, kjer prevzemam tudi vsa nova v delokrog notarjev spadajoča dela.

Jak. Kogej,
c. kr. notar. substit.

230 3-2